

Vetoamus

Paattisten aluetalo palveluineen tulee säilyttää

Yhteistyössä:

Paattisten kyläyhdistys (ent. neuvotteluyhdistys)

Paattisten koulun vanhempainyhdistys

MLL Paattinen

Paattisten Martat

Paattisten eläkeläiset

Paattisten VPK

Paattisten Puhti

Paattisten Voima ry

Paattisten Seura ry

Tortinmäen kyläyhdistys ry

Tmi Viimi

Jäkärälän koulun vanhempainyhdistys ry

Yli-Maarian koulun ja päiväkodin vanhempainyhdistys ry

Sisukoti, Aura

Maarian kyläyhdistys ry

SPR Maaria-Paattinen

Johdanto

Turun kaupungin tilapalveluiden suunnitelmaa Paattisten aluetalon purkamisesta vastustetaan laajasti. Aluetalon ja sen palveluiden tarpeen puolesta on kirjoitettu useita mielipidekirjoituksia, kannanottoja sekä luovutettu pormestari Minna Arvelle yli 1000 henkilön allekirjoittama adressi aluetalon säilyttämisen puolesta.

Aluetalon purkamisehdotus ja sen vaikutukset ovat kaupungin päätöksentekoa ohjaavan strategian ja Yhteisöllinen Turku kärkihankkeen vastaisia. Lisäksi asian valmistelussa on ollut puutteita ja päättäjille annettu väärää tietoa. Ehdotuksen toteutuessa alueen palvelut tulevat supistumaan ja mm. järjestöjen toimintaedellytykset alueella heikentyvät merkittävästi. Vaikutukset myös kaupungin omiin palveluihin ovat hyvin kielteisiä.

Tilapalveluiden esitys aluetalon purkamisesta perustuu ennen kaikkea väitteeseen tilojen vajaakäytöstä, johon suurimpana syynä ovat kuitenkin kaupungin omat käytännöt ja toimintatavat. Tiloja käyttäville tai niiden käytöstä kiinnostuneille ei ole annettu todellista mahdollisuutta käyttää tiloja kaiken niiden tarjoaman potentiaalin edestä. Kaupunki ei voi edellyttää korkeampaa

tilojen käyttöastetta, ellei se myös itse kaikin mahdollisin toimin pyri edistämään käyttöasteen nousua.

Myös rakennuksen huonoa kuntoa on käytetty perusteena sen purkuesitykselle, mutta aluetalosta laaditun sisäilma- ja kosteusteknisen kuntotutkimuksen raportti osoittaa selvästi, että rakennus on korjattavissa. Kyse on vain tahtotilasta.

Haluamme vetoamuksessa tuoda esille aluetalon käyttöön ja mahdollisuuksiin liittyviä asioita nimenomaan sen käyttäjien näkökulmasta.

Paattisten alue sijaitsee 20 kilometrin päässä Turun keskustasta ja Turun pohjoiselle rajaviivalle on Paattisiltakin vielä 20 kilometriä. Aluetalon palvelut sijaitsevat keskeisellä etäisyydellä Pohjois-Turun alueen näkökulmasta. Asukkaiden näkökulmasta ne ovat siis lähipalveluita, jotka myös ovat helposti saavutettavia. Saavutettavuus nostetaan esille myös kaupungin strategiassa, kuten myös asiakaslähtöisyys ja asukkaiden mahdollisuudet vaikuttaa alueensa palveluihin. Aluetaloa eivät käytä pelkästään alueen asukkaat, vaan käyttäjiä tulee myös laajasti Turun alueelta ja ympäristökunnista. Uima-allas ja juhla/liikuntasali ovat avoimesti vuokrattavissa kaikille.

Rakennuksen kunto

Jo aiemmin kuntokartoituksen yhteydessä todettu niukka tietämys rakennuksen korjaushistoriasta toistuu tuoreessa kuntotutkimusraportissa. Kaupungilla ei tunnu olevan ajantasaista tietoa rakennuksessa tehdyistä toimenpiteistä. Korjaushistoriasta puuttuu aivan olennaisena asiana mm. vesikaton uusiminen 2008. Öljylämmityksen muutos kaukolämmöksi ei edelleenkään näytä olevan kaupungin tiedossa edes vuosiluvun tarkkuudella.

Aluetalosta laaditun sisäilma- ja kosteusteknisen kuntotutkimuksen raportti osoittaa selvästi, että rakennus on korjattavissa. Samalla se osoittaa hyvin tärkeysjärjestyksen, jolla korjauksiin tulisi ryhtyä rakennuksen pitkän aikavälin säilymisen takaamiseksi.

Kyläyhdistyksen tiedustelujen perusteella **Aluetalo soveltuisi yhteisön kannalta keskeisenä rakennuksena erinomaisesti Leader-rahoituksen kohteeksi, mahdollisesti myös ELY-keskuksen.** Kaupungin tulisi sitoutua pitkäjänteisesti rakennuksen yhteisölliseen käyttöön ja hakea rahoitusta korjauksiin sopivan kokoisina hankkeina.

Kuvaus aluetalon nykyisestä toiminnasta

Aluetalon tiloissa toimii tällä hetkellä kaupungin kuntosali, vuokrattava uima-allas, nuorisotila ja juhla/liikuntasali. Kaupungin omien tilastojen mukaan kuntosalia käytetään runsaasti, n. 9000 käyntikertaa vuodessa. Uima-altaalla varauksia on vuosittain n. 900, joista käyttötunteja kertyy n. 1200. Nuorisotilassa on säännöllistä toimintaa ja kävijöitä. Nykyisellään nuorisotoimi pystyy hyödyntämään myös liikuntasalia, joka tukee lasten liikkumista koulupäivän jälkeen.

Paattinen sijaitsee syrjässä, kaukana niin kaupungin kuin yksityisten tahojen tarjoamista palveluista. Siksi vapaaehtoisvoimin ylläpidettävän toiminnan merkitys korostuu alueella.

Eläkeläisille aluetalo mahdollistaa säännölliset tapaamiset, jotka tukevat toimintakykyä ja vähentävät yksinäisyyttä. Tapaamisten sosiaalinen merkitys on huomattava ja ne tukevat Paattisilla asuvien eläkeikäisten hyvinvointia ja ehkäisevät syrjäytymistä, joka on yhteisöllinen Turku -kärkihankkeen keskeisiä tavoitteita.

Lastentapahtumat mahdollistavat muihin perheisiin tutustumisen ja perheiden yhdessäolon omalla asuinalueella lähellä kotia. Se tukee tärkeää verkostoitumista ja yhteisöllisyyttä. Myös alakoululaisten diskot, yksityiset liikuntapalvelut ja erilaiset kerhot tarvitsevat aluetalon tiloja, kuten myös kaikenikäiset uimarit.

Aluetalon uima-allastila on ainoa Turun kaupungin allastila, jonka voi vuokrata yksityiseen käyttöön. Allastila on ollut suosittu erityisesti pienten lasten perheiden

suosiossa ja ahkerassa käytössä vaikkei tilaa varsinaisesti mainosteta missään. Allas on myös merkittävä tekijä lasten ja nuorten uimaopetuksessa ja uimataidon ylläpitäjänä. Lähialueen esiopetusryhmät käyttävät uima-allastilaa uimaopetuspaikkana, jossa lasten hallinta onnistuu turvallisemmin kuin isossa Impivaarassa. Myöskin tämän altaan saavutettavuus on helpompaa ja nopeampaa julkisilla kulkuvälineillä kuin Impivaaraan meno, joka vaatii useamman bussiyhteyden. Mainittakoon vielä, että yksityinen uimaopetukseen keskittynyt yritys järjestää tilassa uimakouluja, jotka ovat poikkeuksetta myyty loppuun nopeasti.

Nykyisten käytäntöjen haasteet

Osasyynä tilojen vajaakäytölle on ollut monimutkainen ja kankea varausjärjestelmä sekä avainten luovutuskäytäntöjen toimimattomuus. Ennen tätä syksyä tiloja on voinut varata ainoastaan Timmi-palvelun kautta ja avain aluetaloon on pitänyt noutaa keskustasta Kauppatorin monitorista yli 20 kilometrin päästä aluetalosta. Nyt kyläyhdistyksen hallinnoimien aikojen puitteissa, tilat voidaan varata suoraan kyläyhdistykseltä ja myös avaimet on noudettavissa kyläyhdistyksen vastuuhenkilöiltä Paattisilta. **Kumppanuussopimus on todettu hyväksi ja sitä halutaan jatkaa ja kehittää.** Uima-altaan varaajan on edelleen noudettava ja palautettava avain Impivaaraan, johon ilman omaa autoa kuluu kolme tuntia. Avaimen voi hakea syksyllä ja palauttaa keväällä, jos asiakkaalla on säännöllinen vakiovuoro koko kaudeksi. Vakiovuoron varaaminen ei ole kaikille mahdollista esimerkiksi taloudellisista syistä. Liikkumaan pitäisi päästä matalalla kynnyksellä, eikä se tältä osalta ole mahdollista. On erittäin tärkeää, että Turku mahdollistaa ja edistää kuntalaisten liikkumista kaikin tavoin, koska tukemalla siten ihmisten hyvinvointia saamme vähennettyä sosiaali- ja terveysmenoja.

Koska sali vuokrataan nuorisopalvelujen nimikkeen alta on juhlatilaa etsivän ihmisen mahdotonta löytää aluetalon juhlasalia. Siksi sitä käytännössä käyttävät vain tilasta tietävät. Käyttö olisi runsaampaa jos aluetalo olisi Turun nettisivuilta paremmin löydettävissä.

Yhdistykset, seurat ja yksityiset toimijat ovat kiinnostuneita aluetalon tyhjillään olevista tiloista, mutta tilojen käyttöä ei ole mahdollistettu. Kaupunki on myös itse tyhjentänyt tiloja siirtämällä kotihoidon palvelut vuokralle liikekeskukseen. Vuokra-asunnossa oli pitkäaikainen vuokralainen vuoden 2023 helmikuuhun asti. Asunnolle olisi kysyntää, sillä vapaita vuokra-asuntoja on tarjolla harvoin alueella.

Kaupunki ei voi edellyttää korkeampaa tilojen käyttöastetta ellei se myös itse kaikin mahdollisin toimin pyri edistämään käyttöasteen nousua.

Kirjaston ja kotihoidon vapautuneisiin tiloihin on jo aiemmin löytynyt alueen toimijoilta kiinnostusta, mutta vastapuoli ei ole ollut halukas tarjoamaan tiloja varattavaksi/vuokrattavaksi. Erilaisten järjestöjen, yhdistysten ja alueen taloyhtiöiden

kokoustiloja on aiemmin käytetty vuosittain noin 150 tilaisuuden osalta Liikekeskuksessa toimineen pankin kokoustiloissa (tämä mahdollisuus loppui 5/22 pankin lopettaessa toiminnan). Aluetalo mahdollistaisi näiden 150 tilaisuuden järjestämisen alueella. Myös alueella toimiva urheiluseura on osoittanut kiinnostusta vähintään 100m2 pitkäaikaiseen vuokraukseen.

Turun kaupungin esitys korvaaviksi tiloiksi ja niihin liittyvät haasteet

Kaupungin esityksessä keskeiset heikennykset koskevat tilojen ja palveluiden supistumista. Kaupungin esityksessä korvaavat tilat vuokrataan viereisestä liikekeskuksesta, koulurakennuksen käyttöä lisätään ja nuorisopalvelut keskitetään kauas Yli-Maariaan.

Yhteisötila ja kuntosali liikekeskukseen

Liikekiinteistöstä on esitetty vuokrattavan pankin entinen kokoushuone (n.80m2) uudeksi yhteisötilaksi. Tila on kuitenkin liian pieni. **Tämän seurauksena eläkeläiset joutuisivat luopumaan kuntoa ylläpitävistä toiminnoistaan** kuten jokaviikkoinen boccia -peli vaatii 6 x 12,5 m tilan ja viikoittainen jumppa. Joka maanantain kerhotoimintakin olisi haastava saada mahdutettumaan tilaan sillä siellä käy yli neljäkymmentä ihmistä.

Liikekiinteistön tilat (sekä kuntosali, että yhteisötila) edellyttävät kuitenkin mittavia muutostöitä ennen niiden soveltumista esitettyyn toimintaan. **Miksi kaupungilla on varaa kunnostaa muiden omistamia tiloja, mutta ei omiaan?** Alustavassa vuokrasopimuksessa vuokran hinta on kuuden vuoden ajan korkeampi remonttikustannusten kuittaamiseksi.

Koulun tilat korvaavina tiloina

Koulun tilat eivät pysty korvaamaan aluetalon tiloja. Koulun liikuntasali ja muut tilat ovat koulun käytössä klo 8-16 välisen ajan ja jo nykyisellään mm. koulun salissa on runsasta iltakäyttöä.

Arkisin on tilaa vain
ma klo 6-8, 16-17 ja 19-21 (2+1+2)
ti klo 6-8, 16-17 ja 20-21 (2+1+1)
ke klo 6-8, 16-17 ja 20-21 (2+1+1)
to klo 6-8 ja 20-21 (2+1)
pe klo 6.8, 16-17 ja 19-21 (2+1+3)

Ikäihmiset eivät pysty kokoontumaan "nopeasti". Kolme tuntia on minimi aika, kun siihen sisältyy myös kahvin kattaus ja tilojen siivous. **Vastaava aika löytyy vain pe illalla eikä ikäihmisillä riitä voimia iltaohjelmaan. Kyse ei ole siitä etteivätkö**

halua iltavuoroja, vaan eivät kertakaikkiaan PYSTY. Moni joutuu ottamaan iltalääkkeen siihen aikaan ja esim. jotkut muistilääkkeitä aiheuttavat huimausta joten silloin on oltava kotona. Hämärässä liikkuminen ei ole turvallista, koska iän myötä hämäränäkö heikkenee merkittävästi ja onnettomuusriski kasvaa. Viikonloppuisin lapset vierailevat ja lapsenlapset saattavat jopa olla hoidossa isovanhemmilla. Arkisin on tarvetta virikkeelliselle toiminnalle. Myöskään eri tahojen esittelijöitä ei ole mahdollista saada paikalle viikonloppuisin, koska ovat tahojensa palkkatyöläisiä. Tilojen on oltava riittävän isot sillä eläkeläisten toiminnoissa käy pääsääntöisesti yli 40 ihmistä.

Turun omien väestöennusteiden mukaan yli 80-vuotiaiden määrä on huimassa kasvussa alueellamme, mutta silti juuri heidän toiminnolle kaupungilla ei ole esittää mitään korvaavaa tilaa, joka kävisi bocciaan, jumppaamiseen ja kokoontumiseen. Tarve tiloille on kasvava, ei laskeva.

Koulun tilojen vuokraaminen on yhdistyksille ja toimijoille kallista ja siten rajoittaa niiden todellisia käyttömahdollisuuksia. Diskojen järjestäminen ei olisi mahdollista koulun liikuntasalissa, koska valvominen olisi mahdotonta toteuttaa liian monien ovien ja käytävien sekä rappusten tähden. Jotta esim. portaat saataisiin suljettua olemassa olevalla verkkoaidalla vähenee käytettävissä olevien vessojen määrä kahteen. Eli reilusti yli 100 lapsen tapahtumassa, jossa juodaan paljon limpparia ja mehua olisi vain kaksi vessaa. Saman kokoluokan yleisötapahtumaan minimi vessamitoitus on naisille 2, miehille 2 ja liikuntarajoitteisille 1. Liikuntasalin varustukseen ei kuulu pöytiä, kuten aluetalon juhlasaliin. Koulun tilojen käytön turvallisuus-, vahingonkorvaus- ja vastuukysymykset toisivat isoja haasteita. **On valitettavaa, että Paattisten koulua ei ole rakennettu niin hyvin monitoimikäyttöön soveltuvaksi.** Myös liikuntasalin lattian vaurioituminen diskokäytössä olisi todennäköistä ja häittäisi sen päätarkoitusta koulunliikunnan toteuttamista.

Nuorisopalvelutoimipisteen lakkauttaminen

Kaupunki on käytännössä esittänyt, että Paattisten nuokkaritoiminnot keskitetään Yli-Maarian Ypsiloniin ja Paattisilla toteutettaisiin vain jalkautuvaa nuorisotyötä koululla ala-asteikäisille. On hyvä, että kouluyhteistyötä ja jalkautumista lisätään, mutta se ei yksistään riitä. **Pysyvä nuorisotila on Paattisilla oltava jatkossakin eikä koululla ole tarjota sellaista tilaa. Lasten ja nuorten kanssa saavutettavuus, säännöllisyys ja pysyvyys on erittäin tärkeää. Esittämänä ehdotus ei ole toiminnan kehittämistä, vaan heikentämistä.**

On esitetty, että nuorisopalveluiden kohderyhmä olisi jatkossa 13-18v. Tällöin tyhjän päälle jää ippestä putoava 9-vuotias. Väliinputoajille 9-12 -vuotiaille aiotaan lisätä kerhoja koulun yhteyteen. Mistä resurssit siihen? Koulun resurssit eivät riitä kerhotoimintojen lisäämiseen. Entä miten koulun yhteyteen tuotava toiminta tavoittaisi ne paattislaiset lapset, jotka käyvät koulua keskustan pienryhmissä ja erikoisluokilla? Lisäksi kaikki eivät halua ohjattua toimintaa. Nuokkari on matalan

kynnyksen turvallinen tila. Varhainen välittäminen on vaikuttavampaa ja siksi 9-vuotiaita ei saa unohtaa.

Alueemme vähäinen lapsimäärä ei ole riittävä peruste nuokkarin lakkauttamiselle. **Yhdenkin nuoren syrjäytymisen ehkäiseminen on taloudellisestikin järkevämpää kuin se säästö mikä saadaan nuokkarin lakkauttamisesta! Syrjäytyminen maksaa 1,2 miljoonaa euroa per lapsi. On otettava huomioon alueiden erityispiirteet palvelua kehittäessä. Paattinen on syrjäinen alue, jossa ei juuri ole palveluita ja harrastuksia.**

Kaupungin esityksen mukaan tällä "parannetaan nuorisopalveluiden saavutettavuutta". Ainakin maantieteellinen saavutettavuus heikkenee. **Matkaa Ypsiloniin on alueemme lapsilla jopa yli 25 km. Alueeltamme Ypsiloniin ei ole suoria linja-autoyhteyksiä muuta kuin hyvin harvat kouluvuorot.** Suorien linjojen lisääminen olisi liian kallis vaihtoehto. Auvaismäentien uusi pyörätie hyödyttää vain osaa paattislaisista. Pitää ottaa myös huomioon, että lumi ja räntäsäässä lyhyempikään matka ei pyörällä luonnistu. Pienten aika nuokkarilla loppuu Ypsilonissa jo klo 16 joten sinne ennättäminenkin ajoissa haastavaa. **Yläasteikäisten taas pitäisi notkia jossain, koska nuokkari ei heille ole auki heti koulun jälkeen. Kotiin meneminen ja palaaminen takaisin nuokkarille pitkän matkan ja suoran bussiyhteyden puuttumisen takia ei tule käytännössä toteutumaan. Pitkä matka vie aikaa ja on myös epäoikeudenmukainen kustannuskysymys.**

Ypsilonin alueella on paljon huonosti voivia nuoria ja levottomuutta. Sinne ei mielellään jää edes yläasteikäiset paattislaiset nuoret. Eikä sinne kukaan vanhempi halua pientä lasta päästää. Lisäksi **Ypsilonin nuokkarin tilat ovat jo nykyisellään liian pienet myös kaupungin omat virkamiehet ovat niin todenneet.** Lisäksi kolmen ohjaajan pitäminen niin pienessä tilassa on resurssien haaskausta.

Turun oman kyselyn mukaan lasten ja nuorten harrastamisen esteet alueellamme ovat etäinen sijainti ja palveluiden puuttuminen. Tämä esitys heikentäisi tilannetta entisestään.

Aluetalon tarjoamat mahdollisuudet nyt ja tulevaisuudessa

Jokavuotiset tapahtumat

Paattisten päivä
Joulutori

Paattisten koulun vanhempainyhdistys

3 diskoa vuodessa, halloween, ystävänpäivä ja vappu

Diskossa käy aina yli 100 alueen lasta.

Tarve: sali, keittiö, kabinetti, vessat, avoimet helposti valvottavat tilat
Koulun tiloja ei pysty käyttämään turvallisuus ja käytännöllisyys syistä.

MLL Paattinen

Paljon erilaisia tapahtumia esim.
alle kouluikäisten diskoja
vaihtotori/kirppistapahtumat
elokuvaillat yhteistyössä Kinotourin kanssa (noin 2 kertaa vuodessa)

Paattisten Martat,

kokoontumiset, keittiön tarve ehdoton esim. koulun keittiötä ei voi vuokrata

Paattisten eläkeläiset

joka toinen ma kokoontuminen
tiistaisin jumppa ja boccia-kerho (vaatii 12,5m x 6m tilan)
keskiviikkoisin kuntosaliohjaus
säännöllisten kokoontumisten lisäksi teematapahtumia, kuoroesityksiä yms.

Tmi Viimi

jooga perjantaisin ja kahvakuula tiistaisin
vaatii salitilan

Metsänhoiva

äänimaljarentoutus satunnaisesti

SPR Maaria-Paattinen

hyvinvointikahvila (järjestetään satunnaisesti)

Vuokrattava allastila ja sauna

Yksityisten perheiden ja ryhmien lisäksi alueella on suuri kysyntä uimakouluille, vesijumpalle ja vesijuoksulle, joille löytyy nyt jo tiloissa toimintaa tarjoava taho (Energiabuusteri). Turku on järjestänyt Pohjois-Turun(Paattinen, Moisio, Yli-Maaria) esiopetusryhmille uimakoulut Paattisten altaalla, samoin mm. Auran kunta. Aluetalon pienessä allastilassa on huomattavasti helpompi valvoa ja hallita pieniä uimareita. Myös erityisryhmä Sisukoti Aurasta käy säännöllisesti uimassa aluetalolla. Aluetalolla tiedetään käyvän myös perheitä jolla erityislapsi jota ei voi viedä isoon uimalaan. **Paattisten allasta tulisikin aktiivisesti tarjota erityislapsien ja heidän perheidensä liikkumisen tueksi ja virkistykseksi.**

Turun kokoisessa pitkien etäisyyksien kaupungissa ei myöskään ole oikein keskittää kaikkea uimaopetukseen- ja harrastamiseen liittyvää toimintaa pelkästään yhteen paikkaan. Riittävä uimataito on yksi merkittävimmistä liikuntamuodoista terveyden edistämisen näkökulmasta koko elinkaaren ajan.

Kuntosali

Paattisten kuntosali on hyvin suosittu. Siellä käy ihmisiä, jotka asuvat lähempänä Impivaaraa koska kokevat että Paattisten kuntosali on viihtyisämpi.

Auralan opisto

Laulupiiri torstaisin

Nuokkari

Nuorisotila on nyt monipuolinen ja tilava. Erilaiset tilat mahdollistavat niin rauhoittumisen pienemmällä porukalla kuin aktiivisen liikkumisen ilman toisten häiritsemistä.

Asukasbudjettiäänestyksessä me saimme 25 000€ Paattisten nuokkarin aukioaloikojen laajentamiseen!

Avoin perhekerho

Kumppanuussopimuksen myötä kyläyhdistys järjestänyt syyskuusta asti perjantaisin perhekerhoa aluetalon salissa. Lisäksi syyskaudelle on sovittu järjestettävän kaksi ilta-perhekerhoa Paattisten seurakunnan perhetyöntekijän kanssa. Toinen niistä on jo toteutunut. Lisäksi Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän yhteisen kasvatustyönkeskuksen kanssa yhteistyössä on järjestetty kaksi kerhoa joissa on ollut ohjelmallinen musiikkileikkikahvi. Kaikki tilaisuudet ovat olleet tunnuksettomia.

Kokoukset

(järjestöjen ja yhdistysten kokoukset, tiekokoukset, yhtiökokoukset jne).

Paattisten kyläyhdistys, Lions club paattinen, Paattisten MTK, Perinnetoimikunta

Asuinhuoneisto

Aluetalon yhteydessä oleva 3h+ keittiö asunto on otettu pois vuokramarkkinoilta vaikka alueella on kova pula vuokra-asunnoista. On järjestöitä pitää tiloja tyhjillään vaikka vuokratuloja olisi mahdollista saada.

Kehitysideoita:

Alueolohuone Paattisten aluetalolle

Yhteisöllinen Turku -kärkihanke, Alueolohuoneet

Asukkaiden alueolohuoneet ovat kaikille avoimia kohtaamispaikkoja Turun asuinalueilla. ~~Alueolohuoneita on tällä hetkellä kaksi.~~ Turun kaupungin tavoitteena on avata alueolohuone kaikille kaupungin yhdeksälle suuralueelle. **Pitkien etäisyyksien ja huonojen liikenneyhteyksien alueilla kuten Pohjois-Turussa tarvitaan enemmän kuin yksi.** Maarian kylätalon alueolohuone ei ole saavutettavissa paattisalaisille.

Olohuoneiden tavoitteena on lisätä asukkaiden yhteisöllisyyttä, ehkäistä yksinäisyyttä ja luoda alueen asukkaille yhteinen tila, jossa järjestää tapahtumia ja

toimintaa. Paattisten aluetalo on kaupungin oma kiinteistö ja toiminnan aktivoimiseksi voidaan hyödyntää myös paikallisia toimijoita.

Asukasbudjetista saimme alueolohuoneen käynnistämiseen 8000 euroa. Yhteistyökumppanina MLL ja jatkossa mahdollisesti myös Fingeroosin säätiö.

Mopo/moottoripaja

Asukasbudjetista saimme toteutukseen **60 000 €**

Toteuttavaksi yhteistyökumppaniksi on kaupungin vastaava työntekijä alustavasti esittänyt forssalaista Asenne ry:tä. Kaikkien osapuolten mielestä kiinteä tila tarvitaan toiminnan toteuttamiseen. Aluetalon pohjakerroksen tilat sopivat tarkoitukseen loistavasti.

Paattisille lisää Turun työväenopiston kursseja

Asukasbudjetista saimme toteutukseen **25 000 €**

Opettajat kiinnostuneita tilasta koska soveltuu paremmin esim. joogaan. Kurssit kuitenkin ohjattu järjestettävän koululla aluetalon tulevaisuuden epävarmuuden vuoksi. Koululla ei kuitenkaan ole riittävästi vapaita aikoja kaikkien kurssien toteuttamiseen.

Paattisille liikuntavälinelainaamo

Asukasbudjetista saimme toteutukseen **5 000 €**. Kaupungin vastaava työntekijä pohti liikuntavälinelainaamon perustamista Paattisten koulurakennuksessa sijaitsevan kirjaston yhteyteen, mutta kirjaston tilat eivät sitä mahdollista. Koulun puolelta löytyy kolmen hyllyn verran tilaa, mutta sekin on aivan liian pieni tila ehdotuksen toteutukseen. Lisäksi jos liikuntavälineet olisivat vain kirjaston kautta lainattavissa, niin niiden nouto ja palautus olisi mahdollista vain tiistaisin ja torstaisin klo 10-16. Eli käytännössä työssä käyvä ei koskaan sinne pääsisi. Kyläyhdistys olisi valmis kumppanuussopimuksen puitteissa pyrittämään liikuntavälinelainaamoa mikäli se tulisi aluetalolle.

Päiväkodin väistötila

Seuravuorenkadun päiväkotia aiotaan peruskorjata lähitulevaisuudessa. Peruskorjauksen aikana tarvitaan väistötilat. Oma väistötila olisi edullisempi kuin vuokraparake. Vuokraväistötiloihin menee kaupungilta vuosittain miljoonia. Oman kiinteistön kunnostaminen olisi edullisempi ja pidemmän päälle hyödyllisempi ratkaisu. Turku valitettavasti suosinut vuokraamista, jossa hintalappu isompi. Esimerkiksi Härkämäen päiväkodin vuokraparakeista Turku maksaa **yli 60 000€/kk**. Paattisten aluetalolla on aikoinaan ollut päiväkotia.

Tiloja taiteilijoille Paattisten aluetalolta Kulttuurin kärkihanke, Kulttuurin Väli tilat

Väli tilamalli on Turun kaupungin kulttuurin kärkihanke pilotoima toimintamalli, jossa tarjotaan tyhjiillään olevia tiloja maksutta määräajaksi avoimen haun kautta valittujen toimijoiden käyttöön.

Väli tiloilla edistetään taiteilijoiden toimintaedellytyksiä, lisätään väliaikaisesti tyhjiillään olevien tilojen käyttöä Turussa sekä luodaan uutta ja yllättävää kaupunkikulttuuria. Kulttuurin väli tiloissa voi tehdä taiteellista työtä sekä järjestää esimerkiksi tapahtumia, työpajoja, esityksiä ja näyttelyitä. Vastineena tilojen käytöstä niihin valittavien toimijoiden edellytetään järjestävän kaikille kaupunkilaisille avointa kulttuuritoimintaa. Näin taiteilijoiden toimintaedellytysten edistämisen lisäksi väli tilamallilla tarjotaan myös monipuolista ja kiinnostavaa ohjelmaa kaikille taiteen ja kulttuurin ystäville.

Viime haussa tilaa hakeneista 49 toimijasta vain 11 sai tilan.

Aluetalon tiloja voisi hyödyntää myös tässä.

Juhasali

Tila oltava löydettävissä Turun juhlatila -listalta!! Nyt se löytyy vain nuorisotilojen listoista. Tila on ilmainen, mutta jatkossa kohtuullinen maksu yksityisiltä henkilöiltä on itsestään selvä asia. Paattisten kirkko on suosittu hääkirkko ja aluetalo sen välittömässä läheisyydessä. Hääpaikan vuokra maksaa tavallisesti vähintään 1000 euroa.

Paattisten Voima ry

Yhdistys haluaa vuokrata toimintaansa noin 100m² tilan, esim. vanha kirjasto.

Asuinhuoneisto

Aluetalon yhteydessä oleva 85m² asunto on otettu pois vuokramarkkinoilta vaikka alueella on kova pula vuokra-asunnoista. On järjetöntä pitää tiloja tyhjiillään vaikka vuokratuloja olisi mahdollista saada. Vuokra-asunnossa oli pitkäaikainen vuokralainen vuoden 2023 helmikuuhun asti.

Kokoustilat

Entiset kunnanvirkaillijan tilat tulisi ottaa kokous- ja neuvottelutila käyttöön. Tarve järjestöjen ja yhdistysten kokoukset, tiekokoukset, yhtiökokoukset jne. Aiemmin käytetty vuosittain noin 150 tilaisuuden osalta viereisessä liikekeskuksessa toimineen pankin kokoustiloja (tämä mahdollisuus loppui 5/22 pankin lopettaessa toiminnan). Aluetalo mahdollistaisi näiden 150 tilaisuuden järjestämisen alueella kohtuullista maksua vastaan.

Etätyöpiste

Tarvetta tulisi kartoittaa.

Yrittäjiä

Entisissä kotihoidon tiloissa voisi useampi yksityinen toimija vuokrata oman vastaanottohuoneensa, kuten hieroja, fysioterapeutti, kampaaja, kosmetologi, yksityinen hammaslääkäri jne. Odotustila yhteinen kaikille. Asiaa pitäisi kartoittaa.

Soluasunto/yhteisöllisen asumisen yksikkö

Sotesiipi soveltuisi remontoituna yhteisölliseen asumiseen, esimerkiksi ikäihmisille. Sellaisista on Turussa huutava pula. Varha ei aio investoida kiinteistöihin, mutta vuokraa kyllä.

Vaatii kaavamuutoksen.

Taloudelliset näkökulmat

Aluetalon käyttökulut ovat v. 2022 osalta olleet n. 125 000 €/vuosi. Näistä kustannuksista n. 20 % koostuu ns. vikakorjauksista. Ongelma kustannuksiin liittyen muodostuu suureksi osaksi siitä, että tyhjiin tilojen vuokraamisesta saadut tulot ovat jääneet pieniksi vuokraamisen vaikeuttamisen vuoksi ja korjaukseen kuluneet varat on käytetty vikakorjauksiin suunnitelmallisten korjaustoimien sijaan. Korjausvelka on kasvatettu vuosien mittaan liian suureksi ja suurta korjausvelkaa ei voida perustellusti selittää rakennuksen purkamisella ja tontin maisemoinnilla, sillä sekin maksaa. **Lisäksi on taloudellisesti kestävämpiä että Turku jatkuvasti lisää vuokramenojaan vaikka taloudellisempaa olisi omistaa pitkäaikaisessa käytössä olevat tilat.**

Rakennuksen järkevästi suunnitelluilla saneeraustoimilla voidaan merkittävästi vaikuttaa rakennuksen käyttö- ja huoltokustannuksiin. Nyt huoltokustannukset ovat koostuneet ns. vikakorjauksista eikä systemaattista, ennaltaehkäisevää korjaustoimintaa ole tehty. Vaikka korjaustoimia ei ole laaja-alaisesti tehty tähän mennessä, rakennus on tiettävästi edelleen tontilla pystyssä, joten järjellä ajateltuna kaikkia korjaustoimia ei liene pakollista tehdä seuraavan vuoden aikana muuten kuin teoriassa. **Mikäli purkutoimista ja maisemoinnista aiheutuneet kustannukset yhdessä esitettyjen korvaavien tilojen vuokrakustannusten kanssa ohjattaisiin rakennuksen järkevästi suunniteltuihin saneeraustoimiin, voisi merkittävä osa korjaustoimista olla jo kyseisillä varoilla tehty.**

Kaupunki ei ole esittänyt kunnan vaihtoehtoa purkamiselle. **Esitykseen on sisällytettävä vertailtavissa olevat laskelmat kunnostuksesta, purusta, korvaavan tilan rakennuttamisesta yms.** On huomioitavaa että pelkkä purku maksaisi vähintään 500 000e kun taas aluetalon ylläpitokulut ovat noin 100 000e vuodessa. Huomioimme kiinnittyi erityisesti siivouskustannuksiin, jotka siivouksen laatuun ja käytettävissä olevien tilojen kokoon verrattuna kohtuuttoman suuret (noin

30 000e/vuosi). Kyläyhdistys tarjoutui ottamaan siivouksen hoitaakseen kumppanuussopimuksen tekemisen yhteydessä, mutta kaupunki kieltäytyi. Aluetalo ei ole pelkkä menoerä. **Esityksessä on oltava myös laskemat aluetalon nykyisistä tuloista (kuntosali ja allaspalvelut) ja tuloista, joita on mahdollista saada kun koko kiinteistö otetaan käyttöön (asunto, kokoustilat, juhlatila yms.)** Lisäksi olisi syytä arvioida mitkä ovat liikkumattomuuden ja syrjäytymisen kustannukset jos aluetalo puretaan?

Asukasbudjettiaänestyksessä Paattisille saatiin vuodelle 2025 rahoitusta 25 000€ Paattisten nuokkarille, 8000€ Avoimen Alueolohuoneen perustamiseksi, 60 000€ Mopopajaan, 25 000€ Turun työväenopiston järjestämien kurssien lisäämiseen ja 5000€ iikuntavälinelainaamon perustamiseen. Kaikki nämä ehdotukset tarvitsevat tiloja ja muita riittäviä vaihtoehtoja ei ole kuin aluetalolla.

Ekologinen näkökulma

Taloudellisten laskelmien lisäksi myös vertailu siitä, mikä on ekologisesti kestävä ratkaisu ottaen huomioon purkamisen ja rakentamisen lisäksi myös mm. liikennepäästöjen kasvun palvelujen keskittämisen myötä. Tulee huomioida kestävyuden näkökulma rakennuksen korjauspotentiaalia käsiteltäessä: rakennus on ikäisekseen varsin energiatehokas ([Energiatodistusrekisteri - Energiatodistus](#)) ja energiatehokkuus paranee entisestään, kun kiinteistön vaihtamatta olevat ikkunat ja ovet uusitaan, vesikalusteita uusitaan ja vesi- ja viemärijohtojen eristyksiä uusitaan/lisätään.

Tampereen yliopistolla tehty tutkimus on osoittanut, että jo olemassa olevan rakennuskannan korjaaminen on ilmastoystävällisempi vaihtoehto kuin purkaminen ja uudisrakentaminen. Purkamisen ja rakentamisen aiheuttamat hiilipäästöt tasoittuvat vasta noin 50 vuodessa, vaikka uusi rakennus olisi nollaenergiatalo. Rakentamisen päästöt ovat valtavat ja purkaminen hävittää jo kulutettuja luonnonvaroja.

Korjaamisen tulisi siis aina olla lähtökohta purkamisen sijaan. On myös muistettava, että korjaamista voidaan tehdä myös maltillisesti. Vain välttämätön. Kaiken ei tarvitse olla uusinta uutta ja monumentaalista. Myös kierrätetty ja käytännöllinen kelpaa.

Loppusanat

Aluetalon purkamista ei vastustettaisi näin laajasti, mikäli rakennus koettaisiin turhaksi tai sille ei olisi käyttöä. Tilaa käyttävät kokevat, että talon purkamisella haetaan ratkaisua johonkin ongelmaan, joka ei ole talo itse, vaikka niin väitetään. Aluetalon purkamisella aiheutetaan kauaskantoisia negatiivisia seurauksia rapauttaen väestön fyysistä ja psyykkistä toimintakykyä. Talossa on paljon käyttämätöntä potentiaalia, joka vastaa myös tulevaisuuden

tilantarpeisiin. Tarve tuottaa palveluja Pohjois-Turkuun on jatkuva ja kaupungin oma toimitila siihen on vielä olemassa.

On kauhean lyhytnäköistä siirtyä omista tiloista vuokralle korjauskustannuksien pelossa. On otettava huomioon, että purkamiskustannukset, maisemointi sekä tulevien vuokratilojen edellyttämät remontit maksavat myös. Ja ennen kaikkea kustannukset siitä pahoinvoinnista, syrjäytymisestä ja toimintakyvyn heikkenemisestä mitkä koituvat, jos paikallisten toimijoiden toimintaedellytyksiä ei turvata, tulevat yhteiskunnalle vielä kalliimmaksi.

Muistutuksena vielä Turun kaupungin toimintaa ohjaavat ohjeet

Turun kaupungin toimintaa ohjaavat lakien ohella kaupungin strategia, toimintalupaukset ja eettiset ohjeet, joihin koko organisaatio on sitoutunut. Turun kaupunkistrategia ja toimintalupaukset sisältävät valintoja, arvoja ja periaatteita, joita kaupungin toiminnassa halutaan korostaa. Strategiansa mukaisesti kaupunki edistää ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää kehitystä. Henkilöstöä ohjaaviin toimintalupauksiin kuuluvat asukas- ja asiakaslähtöisyys, vastuullisuus ja suvaitsevaisuus sekä uudistuminen ja yhteistyö.

Eettisten ohjeiden (30.10.2018) mukaan kaupunki painottaa kaikessa toiminnassaan rehellisyyttä, oikeudenmukaisuutta, yhdenvertaista kohtelua sekä avoimuutta. Kaupunki pyrkii yhdessä kuntalaisten kanssa rakentamaan vakaan ja turvallisen ympäristön, kunnioittamaan kuntalaisten ja henkilöstönsä laillisia oikeuksia sekä tukemaan heidän hyvinvointiaan ja viihtyvyyttään.

Hyvä maine on kaupungille tärkeä toimintaa ohjaava periaate. Päätöksenteossa huomioidaan yhdenvertaisuus- ja ympäristövaikutukset. Kaupungin viestintä on avointa, ajankohtaista, ennakoivaa ja totuudenmukaista, ja sen tulee antaa kaupunkilaisille, joukkoviestimille, viranomaisille ja muille sidosryhmille riittävät ja asianmukaiset tiedot päätöksenteosta ja palveluista.

Otteita kaupunkistrategiasta: Turku 2030-luvulla (turku.fi/kaupunkistrategia)

- Palvelut ovat kaupunkilaisia varten, joten järjestämme ja kehitämme niitä yhdessä heidän kanssaan.
- Kuuntelemme ja kohtaamme nykyisiä ja tulevia kaupunkilaisia sekä tarjoamme aitoja keinoja osallistua ja vaikuttaa palveluihin ja päätöksentekoon. Hyvinvointialue ja kolmas sektori ovat tärkeitä yhteistyökumppaneitamme.

- Luomme hyvää arkea ja mahdollisuuksia merkitykselliseen ja onnelliseen elämään. Se tarkoittaa viihtyisiä, saavutettavia ja turvallisia asuinalueita, ihmisten erilaisia elämäntilanteita tukevia palveluita, sekä mahdollisuuksia virkistykseen, työhön ja itsensä kehittämiseen. Turun erilaiset asuinalueet ovat houkuttelevia ja alueiden eriarvoisuus on vähentynyt merkittävästi. Kansalaistaidot, osaamisen kehittäminen ja monipuoliset vapaa-ajan mahdollisuudet tarjoavat iloa jokaiselle.
- Huolehdimme, että turkulaisilla on voimavaroja ja mahdollisuuksia valita terveellisiä elämäntapoja sekä edistää yhteisön hyvinvointia. Rakennamme yhteisöllisyyttä kohtaamisten, yhdessä tekemisen ja yhdessä kasvamisen kautta. Lisäämme hyvinvointia yhdessä kaupunkilaisten kanssa. Tarttumalla ajoissa yksinäisyyteen, mielen voimavarojen riittävyyteen, syrjäytymiseen ja muihin elämänlaatua heikentäviin ilmiöihin saavutamme isoja inhimillisiä ja taloudellisia hyötyjä. Turku on kaikkia turkulaisia varten.
- Ekologiset arvot ohjaavat kaavoitusta, rakentamista ja liikkumisratkaisuja. Kestävä elämäntapa ja merkityksellinen elämä kulkevat Turussa käsi kädessä.
- Alueelliset monitoimitilat palvelevat eri ikäisten kohtaamis- ja harrastuspaikkoina. Jokaisella lapsella ja nuorella on lähellään turvallisia aikuisia sekä mielekästä tekemistä. Aktiivinen vapaa-aika tarjoaa elämään sisältöä ja on olennainen osa hyvää elämää. Syrjäytyminen vähenee.

Yhteisöllinen Turku -kärkihanke

Turun kaupungin kaupunkistrategiasta ja pormestariohjelmasta on johdettu viisi kärkihanketta, joista yksi on Yhteisöllinen Turku.

Hankkeen tavoitteet: Panostaa asuinalueiden tasapainoiseen kehittämiseen tiiviissä yhteistyössä järjestökentän, asukkaiden ja yritysten kanssa, sekä tukea turkulaisten mahdollisuuksia lisätä hyvinvointiaan.

Keskeistä:

- yksinäisyyden vähentäminen
- mielenterveyden tukeminen
- kotouttaminen
- syrjäytymisen ehkäisy
- liikkuminen ja harrastaminen

- lähiöiden kehittäminen

Laaja hanke koostuu kolmesta osiosta. Niiden tekeminen ja tavoitteet voidaan tiivistää seuraavasti:

1. **Hyvän mielen Turku:** Vähennämme yksinäisyyttä ja vahvistamme kuntalaisten voimavaroja ja mielenterveyttä suojaavia tekijöitä. Varmistamme, että jokainen kuntalainen tulee aidosti kohdatuksi ja kuulluksi.
2. **Liikkuva Turku:** Kehitämme liikunnan osaamisen ja palvelujen verkostoa ja aktivoimme turkulaisia liikkumaan oman terveytensä kannalta sopivasti.
3. **Uudistuvien lähiöiden Turku:** Rakennamme jokaisen alueen erityispiirteiden pohjalta niille kasvua ja elinvoimaa yhdessä asukkaiden ja kumppaniemme kanssa lähiöohjelman ja lähiövision suuntaviivojen mukaisesti.

Kriittisiksi tunnistettuihin yhteiskunnallisiin ilmiöihin vaikuttamalla voidaan saavuttaa isoja inhimillisiä ja taloudellisia vaikutuksia. Esimerkiksi liikkumattomuuden kustannukset ovat Turussa vuositasolla 112–260 milj. € ja syrjäytymisen kustannukset jopa 1 milj. € yhtä syrjäytynyttä nuorta kohti elinkaaren aikana.

Jokaisen alueen erityispiirteet ovat pohja, jolle yhdessä rakennetaan kasvua lähiöohjelman ja lähiövision kautta.